

KARTA PRO **SESTRY** V KLINICKÉ OŠETŘOVATELSKÉ PRAXI **INTERVENCE SESTER** V PŘÍPADECH DOMÁCIHO NÁSILÍ

POZOR

P O Z O R P O Z O R

POZORNOST VĚNUJTE KAŽDÉ/MU PACIENTOVI/CE

- Oběti domácího násilí vám většínou samy od sebe nesdělí žádné informace o svém problému.
- Promluvte však, jestliže jim položíte jednoduché a přímé otázky nekonfliktním tónem a v důvěryhodném prostředí.
- S pacientem/tkou nehovořte v přítomnosti jiných osob.

OTÁZKY POKLÁDEJTE PŘÍMÉ

„Násilí je velice častou součástí života zejména mnoha žen, a proto se na tento problém běžně ptáme našich pacientů/tek.“

„Vidím, že máte hodně modřin; udělal vám je někdo?“

„Žijete ve vztahu, kde jste fyzicky zraněvan/a či je vám vyhrožováno?“

„Žil/a jste někdy předtím v takovém vztahu?“

„Stalo se, že vás někdo blízký uhodil, kopal či jinak fyzicky napadl?“

„Cítíte se doma bezpečně?“

Pokud pacient/ka odpovídá záporně »

Pokud pacient/ka odpovídá kladně »

(viz druhá strana)

JESTLIŽE PACIENT/KA ODPOVÍ ZÁPORNĚ A NECHCE O PROBLÉMU MLUVIT:

Všimněte si jakýchkoliv znamení, která mohou indikovat násilí:

Zranění hlavy, zad, krku, trupu, prsou, horních a dolních končetin, břicha či genitálií; vzájemná či četná zranění; delší časový úsek mezi vznikem poranění a vyhledáním lékařské pomoci; vysvětlení pacienta, které neodpovídá možnému mechanismu a typu zranění; jakékoliv zranění během těhotenství, zejména zranění břicha či prsou; anamnéza traumatu; dlouhotrvající bolesti, pro které není žádná zjevná příčina; psychické problémy jako deprese, sebevražedné představy, úzkost nebo poruchy spánku; partner, který se zdá přespříliš ochranný a který je neustále blízko pacienta/tky.

Jestliže je přítomen některý z těchto symptomů, ptejte se dále. Ujistěte se, že jste s pacientem/kou o samotě.

„Vypadá to, jako by vás někdo uhodil. Můžete mi říci, jak se to stalo?“ „Lidé, kteří se cítí podobně jako vy, jsou často oběťmi násilí ve svých domovech. Je to také váš případ?“

Jestliže pacient/ka stále popírá násilí a vy jste silně přesvědčeni o jeho přítomnosti, zadokumentujte svůj názor a informujte pacienta/tku, kde může hledat pomoc, jestliže se v budoucnu rozhodne změnit svůj postoj.

+

JESTLIŽE PACIENT/KA ODPOVÍ KLDNĚ:

**Povzbudte je, aby
o problému mluvili.**

„Chtěl/a byste si popovídat o tom, co se vám stalo?“

„Jaké z toho máte pocity?“

„Co byste s tímto problémem chtěl/a dělat?“

**Naslouchejte
a neodsuzujte.**

Takový postup by měl napomoci k nastartování procesu léčení oběti a dále k nastínění představy toho, jakou pomoc zejména potřebuje.

**Potvrďte zkušenosti
oběti. Použijte následující „zlaté věty“.**

„Nezasloužíte si, aby se s vámi takto zacházelo.“

„Nejste sám/sama.“

„Nikdo nemusí žít s násilím.“

„Vy nejste tím, kdo nese vinu.“

„To, co se vám stalo, je trestné.“

„Mám o vás strach.“

„Bojím se o vaše děti.“

„Existuje zde pro vás pomoc.“

P O Z O R

ZADOKUMEN- TUJTE VAŠE ZJIŠTĚNÍ

Použijte formulář „Dokumentace případů DN“. Zaznamenejte násilí tak, jak vám ho pacient/ka popsal/a. Používejte výrazy jako „pacient/ka tvrdí, že byl/a...“. Jestliže uvede konkrétní jméno útočnicka, запиšte to do zprávy: „Pacientka říká, že ji její přítel Jan Novák udeřil..“

Zaznamenejte všechny související objektivní nálezy. Použijte k doplnění písemné zprávy nákres zranění do schématu lidské postavy.

Doporučte pacientovi/tce pořízení fotografií zranění (například za pomoci příbuzných v průběhu návštěvy). Jestliže jste zjistili závažné zranění nebo sexuální zneužívání, zajistěte všechny fyzické důkazy a postupujte podle zákona (**povinnost přezkazit** nebo **oznámít** trestný čin). Dále uveďte svou případnou domněnku, že zranění neodpovídá vysvětlení pacienta.

P O Z O R

ODHADNĚTE BEZPEČÍ PACIENTA

Dříve než pacient/ka odejde ze zdravotnického zařízení, zjistěte, zda se bojí jít domů.

Ptejte se:

„Došlo ke zvýšení frekvence nebo intenzity násilí?“

„Objevily se výhrůžky zabitím nebo sebevraždou?“

„Vyhrožoval násilník také dětem?“

„Je v domě nějaká zbraň?“

P O Z O R

ROZBOR MOŽNOSTÍ

Jestliže se pacient/ka nachází v bezprostředním nebezpečí, zjistěte, jestli existuje někdo, ke komu by mohl/a jít. Potřebuje se například po ukončení hospitalizace uchýlit do azylu? Nabídněte možnost zatelefonovat si ze služebního telefonu.

Jestliže pacient/ka nepotřebuje okamžitou pomoc, nabídněte informace o linkách důvěry a organizacích poskytujících pomoc (viz Důležité kontakty).

Pamatujte si, že pro oběť domácího násilí může být nebezpečné, jestliže bude mít tyto informace u sebe. Netrvejte proto na tom, aby si je vzal/a sebou.